

Høring i Stortingets Næringskomitè 31. mai 2001

Reaksjon på resultatet i forbindelse med årets jordbruksoppgjør.

Vårt budskap: Økt attraktivitet i Norge. Vårt hovedmål for dette oppgjøret har vært å anvisne en politikk for økt sysselsetting og verdiskaping i Norge. En avgjørende forutsetning for å få dette til er å øke Norges attraktivitet som lokaliseringssted for næringsmiddelindustri. En slik politikk er nødvendig for at norsk næringsmiddelindustri skal kunne skape verdier som grunnlag for velferdsstaten. Med økt internasjonal konkurranse blir den største utfordring for norsk næringsmiddelindustri konkurranselikhets også i forhold til nær-områdene. Vårt budskap har vært begrunnet i bedriftenes behov for konkurransekraft. I dette ligger også et ønske om et sterkt og godt norsk jordbruk. Resultatet fra oppgjøret har dessverre gitt liten stimulans for en slik utvikling.

NBL har følgende kommentarer til årets jordbruksoppgjør:

1. Uforutsigbar politikk

I de senere år har Norge hatt flere mindretallsregjeringer som ikke makter å holde fast kurs i politikken. For næringslivet som er avhengig av stabilitet og forutsigbarhet i rammevilkårene er dette uheldig. Årets jordbruksoppgjør resulterte i økte råvarepriser for næringsmiddelindustrien og økte priser til forbrukerne. Dette er etter vår oppfatning en annen politikk enn det som ble resultatet etter fjorårets behandling av stortingsmeldingen om norsk jordbrukspolitik. Et annet hovedproblem fra et næringslivsståsted, er mangel på politikk med visjoner i forhold til å skape verdier.

Uforutsigbarhet er skadelig for næringslivsklimaet i Norge. Det generelle næringslivsklima spiller en viktig rolle for graden av nyskaping i næringslivet.

2. Lite langsiktighet – stimulerer ikke til økte investeringer

Årets jordbruksoppgjør bidrar ikke til å øke investeringer i norsk næringsmiddelindustri. Uforutsigbarhet i politikken og en utvikling med økte forskjeller i konkurransekraft mellom Norge og nærområdene styrker argumentene om investeringer i utlandet.

Regjeringen begrunner prisøkning på norske råvarer med den senere tids utvikling av kjøttpriser i Sverige. Dette kan være et argument i forhold til grensehandel, men ikke i forhold til den delen av norsk næringsmiddelindustri som er eksponert for internasjonal konkurranse – RÅK-industrien.

Budsjettproblemene i EU, ny forhandlingsrunde i WTO, og utvidelsen av EU østover er tre forhold som peker på behovet for en videre reform av den felles jordbrukspolitikken CAP.

Roald Gulbrandsen, Seksjonssjef næringspolitikk, NBL

Det er liten grunn til å tro at dyresykdommene i Europa vil medføre økte institusjonelle priser. Derimot vil sykdommene bidra til økt oppmerksomhet rundt modernisering av regelverket for mattrygghet. Her er det viktig at også Norge følger opp.

Jordbruksoppgjøret har skapt inntrykk av manglende politisk vilje til å gjennomføre en langsiktig, målbevisst, moderat og jevn endring i strukturen av norsk jordbruk. Dette er uheldig.

Økte forskjeller i konkurransekraft mellom Norge og nærområdene svekker argumentasjonen for investeringer i Norge.

3. Konkurranseskraft - svekkelse

I sum bidrar årets jordbruksoppgjør til en svekking av konkurransekraften for norsk næringsmiddelindustri. I en slik vurdering har vi også tatt med virkningene av momsreform, og økning i prisnedskrivning. Prisøkningen for RÅK-industrien som følge av jordbruksoppgjøret er beregnet til 20 mill. kroner, mens økningen av rammen for prisutjevning økte med 10 mill. kroner. Det var nødvendig å øke prisnedskrivningen for RÅK-industrien som følge av den generelle prisøkningen i jordbruksavtalen. Ulempen med dette er at norske jordbruksråvarer øker sin avhengighet av subsidier.

Jordbruksoppgjøret reduserte konkurransekraften og økte subsidieavhengigheten.

4. Markedsordningene for korn og melk

Markedsordningene for korn og melk er omtalt i Statens tilbud til

jordbruksoppgjøret. I forbindelse med markedsordningen for melk er flere av de alvorlige problemområdene som gjenstår belyst på en dekkende måte. I forbindelse med omtalen av markedsordningen for korn er det gitt en god beskrivelse av krav til markedsregulator. Det mangler imidlertid en beskrivelse av oppfølging.

I den senere tid har det blitt økt aksept for at åpenhet rundt fastsetting av rammevilkår, særlig i melkemarkedet, er en forutsetning for tillit og troverdighet. Det er derfor beklagelig at man vedtar at avtalepartene og markedsregulator (TINE) skal drøfte tekniske justeringer i målprisene, samt drøfte oppfølging av prisbestemmelsene for melk høsten 2001 uten at de andre aktørene (private meierier) involveres.

Dette oppleves som uforutsigbar håndtering av rammevilkår.

Avslutning

Uforutsigbarhet og manglende langsiktighet er etter vår vurdering de viktigste oppsummeringene fra årets jordbruksoppgjør. Samlet prisøkning på 300 mill. kroner medfører økte priser til forbrukerne samt økt usikkerhet og svekket konkurransekraft for industrien.

Kontakt: Roald Gulbrandsen
Tlf: 23 08 87 13
E-mail: roald.gulbrandsen@nbl.no

Ny forskrift om særavgifter - høring.

Ønske om innspill. Frist: 25. juni.

Reglene om særavgifter finnes i dag i 28 forskrifter. Det foreslås nå å samle disse i én forskrift.

Dette er ikke først og fremst en teknisk samordning, men det er også foreslått noen materielle endringer. De av "våre" forskrifter som berøres er forskrifter om særavgift på Tobakk, Alkohol, Teknisk Sprit, Alkoholfrie drikkevarer, Drikkevareemballasje og Sjokolade og sukkervarer. I tillegg omfattes bl.a. avgift på Sukker, Elektrisk kraft, Bensin, Autodiesel, Smøreolje, Fyringsolje, Svovel, Flyging og Sluttbehandling av avfall.

Administrasjonen har ikke i første omgang sett at de materielle endringer skulle innebære spesielle problemer.

Her trenger vi imidlertid hjelp fra de bedrifter som er berørt av særavgifter.

Dersom bedriftene har forslag til forbedringer av det materielle innholdet i forskriften eller forskriftene bedriften kjenner på særavgiftsområdet, er dette tidspunktet for å komme med slike.

I tillegg ber vi om påpekninger av eventuelle problematiske endringer i det foreliggende forslaget.

Høringsbrevet fra Toll- og avgiftsdirektoratet, høringsnotatet, forskriftsteksten og forskriftsspeil (sammenligning mot dagens regler) kan bestilles fra NBL på tlf. 23 08 87 00 eller e-mail: firmapost@nbl.no.

Dokumenter finnes ellers på: <http://www.toll.no/regelverk/avgiftsrunskriv/> - gå helt nedst på siden og trykk les mer.

Frist for tilbakemelding til NBL: 25. juni.

Kontakt: Dag Kjetil Øyna
Tlf: 23 08 87 08
E-mail: dag.k.oyna@nbl.no

Rekruttering

Rapporten "Mat og Industri 2001" viser at det stadig blir vanskeligere for NBLs medlemsbedrifter å rekruttere fagarbeidere. I rekrutteringsarbeidet er det viktig å tenke langsiktig, det tar i dag for eksempel fire år å utdanne en fagarbeider. Et virkemiddel for å oppnå bedre rekruttering er å inngå *partnerskapsavtaler* med skoler. Dette innebærer at bedrift og skole inngår et gjensidig forpliktende samarbeid. Hensikten er å gi elever og studenter større innsikt i arbeids- og næringslivsspørsmål. Ved å inngå denne typen avtale kan bedriftene få nær kontakt med potensiell framtidig arbeidskraft, og bedrifter oppnår også økt kunnskap om sin virksomhet blant ungdom.

Kontakt: Målfrid Rønnevik
Tlf: 23 08 87 24
E-mail: malfrid.ronnevik@nbl.no

Rett til utdanningspermisjon

Nye regler i Arbeidsmiljøloven §33D.

Regjeringen nedsatte i 1998 et "Utdanningspermisjonsutvalg" som skulle fremme forslag til regler om rett til individuell utdanningspermisjon for arbeidstakere. Bakgrunnen for utvalget var "Buerutvalget" fra 1996 som utredet ulike spørsmål knyttet til etter- og videreutdanning. Det var ønskelig å gi en slik rettighet lovsform for å sikre at alle arbeidstakere og alle arbeidsgivere blir omfattet av like ordninger hva gjelder permisjonsrett til etter- og videreutdanning. Lovforslaget ble vedtatt av Stortinget desember 1999, og reglene trådte i kraft 1. januar 2001.

Reglene regulerer kun rett til fri fra arbeidet for å ta utdanning og er plassert i arbeidsmiljøloven sammen med andre permisjonsrettigheter. Reglene gir ingen rett til lønn under permisjonen.

Informasjonen er lagt ut på NHOs Internettisider, lukket for medlemmer, under stikkordet "Tariff og lønn".

Kontakt: Carl E. Rønneberg
Tlf: 23 08 87 07
E-mail: carl.ronneberg@nbl.no

Ny medarbeider i NBL

Steinar Høie,
bedriftsrådgiver, NBL.

Veterinær og tidligere rådgiver i landbruksdepartementet, Steinar Høie, begynte som bedriftsrådgiver i NBL 1. juni. Steinar Høie skal først og fremst arbeide med spørsmål relatert til mattrygghet - et viktig arbeidsområde som har stor betydning for NBLs medlemsbedrifter.

Kontakt: Steinar Høie
Tlf: 23 08 87 17
E-mail: steinar.hoie@nbl.no

Hva er lederens rolle i HMS-/sykefravær-arbeidet?

NBL har sammen med KIFF tilbudt medlemsbedriftene i Rogaland kurset:

«Arbeidsplassen som helsefremmende arena. Økt trivsel - økt lønnsomhet – økt nærvær. HVA ER LEDERENS ROLLE?»

Vi vil etablere et nettverk med 2 samlinger i august/september der fokus settes på registrering og analysing av fraværet og videre oppfølging av arbeidsmiljøet og den enkelte medarbeider. Målet er å øke kompetansen i å drive forebyggende HMS-arbeid og få til erfaringsutveksling mellom bedriftene. Vi vil også tilby bedriftene oppfølging etter samlingene.

Hvis dette kurset blir godt mottatt i Rogaland, vil vi også tilby det til andre fylker.

Kontakt: Gunnar Treu Jacobsen
Tlf: 23 08 87 15
E-mail: gunnar.t.jacobsen@nbl.no

Grunnkurs arbeidsmiljø.

Til høsten arrangerer vi åpent grunnkurs arbeidsmiljø 8-10/10 og 22-23/10-01 i Oslo.

Målgruppen er ledere, arbeidsledere og hovedvernombud/verneombud. Begge parter fra hver bedrift bør delta på samme kurs. Det gir en unik anledning til å videreutvikle HMS-arbeidet i egen bedrift.

Vi arrangerer også gjerne bedriftsinterne kurs. Dette har vi gode erfaringer med for større NBL-bedrifter. For mer informasjon ta kontakt med:

Gunnar Treu Jacobsen,
Tlf: 23 08 87 15 eller
E-mail: gunnar.t.jacobsen@nbl.no

Informasjon om tollordninger

NBL har samarbeidet med Toll- og Avgiftsdirektoratet om utarbeidelse av informasjon om ordningene «Innenlands bearbeiding», «Tollager D (bearbeiding-slager)», «Tollprosedyre 54 (Drawback)» og informasjon om «Utenlands bearbeiding».

Informasjonen retter seg til bedrifter som eksporterer eller vil vurdere å eksportere sine produkter. Informasjonen er forsøkt gitt en brukervennlig form for å forklare hva ordningene er og hvordan man skal gå frem for å bruke dette «verktøyet».

Notater om ordningene er sendt ut til aktuelle bedrifter - er det noen som ønsker å få disse notatene tilsendt kan man henvende seg til NBLs sentralbord, tlf. 23 08 87 00 eller e-post: firmapost@nbl.no.

Kontakt: Dag Kjetil Øyna, tlf.: 23 08 87 08
E-mail: dag.k.oyna@nbl.no

Nordisk bakermøte

8. - 10. juni møttes representanter for bakerbransjen fra Danmark, Finland, Færøyene, Island, Norge og Sverige i Svølvær til faglige diskusjoner og sosialt samvær. Adm. direktør Arne Rantzow, Cerealia, holdt et interessant foredrag om konsernets strategier, fremgangsfaktorer og hvor viktig det var med gode kunderelasjoner. I tillegg var det erfaringsutveksling med aktuell informasjon fra hvert enkelt land. Dette er årlige møter som oppleves som svært nyttige for deltagerne. Utviklingen er stort sett lik i de forskjellige landene og som følge av strukturendringer både på leverandørsiden og på bakersiden på tvers av landegrensene er slike møter svært nyttige.

Ny president i den nordiske organisasjonen, etter Morten Samson fra Norge, ble Gudni Chr. Andreassen, Island, som inviterte til møte på Island til neste år.

Kontakt: Carl E. Rønneberg, tlf: 23 08 87 07
E-mail: carl.ronneberg@nbl.no

Se våre nye internettsider:
www.nbl.no

God sommer

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening

Besøksadresse: Essendropsgate 6 - Postboks 5472 Majorstuen - 0305 Oslo
Telefon: 23 08 87 00 Telefaks NBL: 23 08 87 20 Telefaks BKLF: 23 08 87 10
e-post: firmapost@nbl.no - firmapost@baker.no